

FIȘA DISCIPLINEI

Emigrație și convertire. Consilierea pastoral-misionară a emigranților din diaspora și a convertiților la Ortodoxie

Anul universitar 2026–2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Consiliere pastorală și asistență psiho-socială
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Emigrație și convertire. Consilierea pastoral-misionară a emigranților din diaspora și a convertiților la Ortodoxie			Codul disciplinei	OMR5022
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. Prof. Univ. Dr. Cristian Sonea				
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Dr. Paul Siladi				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină complementară (DC)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					32
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					5
Alte activități					5
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				108	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	NA
4.2. de competențe	NA

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Frecventarea cursului în proporție de 70% Studentii se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Termenul predării și susținerii lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de elaborare și expunere a unei lucrări științifice (studierea temei pe baza bibliografiei indicare și expunerea cu respectarea metodologiei citării).

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP2	Stabilește relații de colaborare Stabilește o legătură între organizațiile sau persoanele fizice care pot beneficia de comunicarea reciprocă pentru a facilita o relație de colaborare pozitivă durabilă între cele două părți. Stabilește relații cu comunitățile locale
CP6	Oferă consiliere socială Asistă și îndrumă utilizatorii serviciilor sociale pentru rezolvarea problemelor și dificultăților personale, sociale sau psihologice.
CP9	Practică ascultarea activă Acordă atenție spuselor altor persoane, Înțelege cu răbdare aspectele punctate, adresând întrebări, după caz, și fără să întrerupă în momente nepotrivite; Ascultă cu atenție nevoile clienților, ale pasagerilor, ale utilizatorilor de servicii sau ale altor persoane și oferă soluții în consecință
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT3	Studentul va fi capabil să urmărească valorile etice și credințele religioase
CT4	Studentul va fi capabil să acționeze în conformitate cu valorile etice și religioase

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CT1	Studentul înțelege impactul ideilor și acțiunilor în consilierea pastorală și psiho-socială.	Studentul evaluează consecințele intervențiilor asupra copilului, familiei și comunității.
CT3	Studentul înțelege rolul valorilor etice și religioase în dezvoltarea personală.	Studentul identifică repere morale și religioase în situații de criză, conflict sau vulnerabilitate.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Definește conceptele de migrație, diasporă, convertire și integrare eclesială.
2. Descrie nevoile pastorale ale emigranților și ale convertiților la Ortodoxie.
3. Explică etapele convertirii și dificultățile integrării într-o comunitate ortodoxă.
4. Diferențiază consilierea pastorală de presiunea confesională sau prozelitism.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Analizează situații pastorale specifice diasporei și convertirii.
2. Proiectează intervenții pastoral-misionare adaptate persoanei, familiei și comunității.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

3. Respectă libertatea, demnitatea, confidențialitatea și ritmul spiritual al persoanei consiliate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Propedeutică teologică. Scurtă introducere în vocabularul teologic misionar.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
2. Eclesiologia ortodoxă în dialog cu alte concepții despre natura Bisericii.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
3. Fundamentele unității Bisericii. Intercomuniunea în viziunea ortodoxă.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
4. Rolul Ortodoxiei în lumea creștină de azi. Perspective teologice, istorice și demografice	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
5. Biserica autocefală și Biserica „națională”. Eclesiologia națională, mit fondator al diasporei	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
6. Misiune între cei de alte credințe. Specificul misiunii creștine în spațiile neortodoxe	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
7. Diaspora europeană și diaspora americană. Similitudini, particularități, deosebiri	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
8. Misiune și mărturie în comunitățile din diaspora. Consilierea credinciosului emigrant și a familiilor mixte în diaspora	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
9. Misiune, convertire și prozelitism	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
10. Modele de convertire	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
11. Procesul convertirii	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
12. Psihologia convertitului / Consilierea convertiților / Îndrumarea duhovnicească a convertiților	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere

Bibliografie

Bibliografie selectivă

Sonea, Cristian-Sebastian, „Romanian Orthodox Communities in Transition: Human Dignity and Labour Migration through a Missiological Lens”, *Mission Studies*, 2024.

Sonea, Cristian-Sebastian, „The Orthodox Church’s Role in Healing Human Dignity in the Context of Migration”, *Missions Towards Human Dignity in the Black Sea Region and Beyond*, Palgrave Macmillan, 2025.

Sonea, Cristian-Sebastian; Nagy, Dorottya (eds.), *Missions Towards Human Dignity in the Black Sea Region and Beyond*, Leiden: Brill Academic Publishers, 2024.

Guglielmi, Marco, *The Romanian Orthodox Diaspora in Italy*, Cham: Palgrave Macmillan, 2022.

Levitt, Peggy, *God Needs No Passport: Immigrants and the Changing American Religious Landscape*, New York: The New Press, 2007.

Rambo, Lewis R., *Understanding Religious Conversion*, New Haven: Yale University Press, 1993.

Vilaça, Helena et al. (eds.), *The Changing Soul of Europe: Religions and Migrations in Northern and Southern Europe*, Farnham: Ashgate, 2014.

Siladi, Paul, *Ortodoxia în Occident. 10 convertiri*, Cluj-Napoca: Editura Renașterea, 2014, ISBN 978-606-607-115-4.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Introducere în studiul convertirii la Ortodoxie: motive, etape, discernământ și însoțire pastorală	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
2. John Breck: de la tradiția occidentală la lectura biblică și bioetica ortodoxă	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
3. H. Tristram Engelhardt Jr.: convertire, bioetică și comunitatea morală ortodoxă	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
4. Samson Ryan Nash: medicină, identitate și mărturie ortodoxă în spațiul american	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
5. Karl Christian Felmy: descoperirea teologiei liturgice și a experienței eclesiale ortodoxe	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
6. Gabriel Bunge: de la monahismul occidental la tradiția ascetică ortodoxă	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

7. Jaroslav Pelikan: istoria doctrinei și asumarea Ortodoxiei la maturitate	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
8. Olivier Clément: depășirea ateismului și întâlnirea cu spiritualitatea răsăriteană	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
9. Kallistos Ware: continuitatea Tradiției și integrarea eclesială a convertitului	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
10. Placide Deseille: monahism occidental, izvoare patristice și intrarea în Ortodoxie	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
11. Marc-Antoine Costa de Beauregard: întâlnirea cu teologia românească și slujirea pastorală în Occident	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
12. Sinteză comparativă: tipologii ale convertirii și principii pentru consilierea pastorală a convertiților	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
Bibliografie selectivă Sonea, Cristian-Sebastian, „Romanian Orthodox Communities in Transition: Human Dignity and Labour Migration through a Missiological Lens”, <i>Mission Studies</i> , 2024. Sonea, Cristian-Sebastian, „The Orthodox Church’s Role in Healing Human Dignity in the Context of Migration”, <i>Missions Towards Human Dignity in the Black Sea Region and Beyond</i> , Palgrave Macmillan, 2025. Sonea, Cristian-Sebastian; Nagy, Dorottya (eds.), <i>Missions Towards Human Dignity in the Black Sea Region and Beyond</i> , Leiden: Brill Academic Publishers, 2024. Guglielmi, Marco, <i>The Romanian Orthodox Diaspora in Italy</i> , Cham: Palgrave Macmillan, 2022. Rambo, Lewis R., <i>Understanding Religious Conversion</i> , New Haven: Yale University Press, 1993. Vilaça, Helena et al. (eds.), <i>The Changing Soul of Europe: Religions and Migrations in Northern and Southern Europe</i> , Farnham: Ashgate, 2014. Siladi, Paul, <i>Ortodoxia în Occident. 10 convertiri</i> , Cluj-Napoca: Editura Renașterea, 2014, ISBN 978-606-607-115-4.		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Înțelegerea proceselor de migrație, convertire și reconfigurare comunitară, conform rezultatelor: CT1 – Studentul înțelege impactul ideilor și acțiunilor în consilierea pastorală și psiho-socială; CT3 – Studentul înțelege rolul valorilor etice și religioase în dezvoltarea personală.	Evaluare finală: examen scris bazat pe concepte, surse și analiza unui caz pastoral din diaspora.	50%
	Analiza consecințelor pastorale, familiale și comunitare: CT1 – Studentul evaluează consecințele intervențiilor asupra copilului, familiei și comunității; CT3 – Studentul identifică repere morale și religioase în situații de criză, conflict sau vulnerabilitate.	Evaluare pe parcurs: două fișe de lectură și o hartă conceptuală, cu feedback formativ.	15%
9.5 Seminar/laborator	Elaborarea unei analize de caz și formularea unor răspunsuri pastorale etice, realiste și argumentate.	Portofoliu de seminar și prezentarea unui studiu de caz privind migrația sau convertirea.	25%
	Participare pregătită, dialog responsabil și utilizarea adecvată a surselor.	Observare sistematică și autoevaluare.	10%
9.6 Standard minim de promovare			
Obținerea notei finale minimum 5, realizarea tuturor probelor obligatorii și demonstrarea la nivel minimum acceptabil a rezultatelor învățării asociate competențelor CT1, CT3: utilizarea corectă a conceptelor, analiză bazată pe surse și aplicare responsabilă în situații relevante disciplinei.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	---	--

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

1 FĂRA SĂRĂCIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTĂRE	4 EDUCATIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APĂ CURATĂ ȘI SĂNĂTATE	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
	11 ORASE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ	14 VIAȚĂ ACVATICĂ	15 VIAȚĂ TERESTRĂ	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	Nu se aplică nici o etichetă
X								

Data completării:
10.04.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament: 20.07.2025

Semnătura directorului de departament